

Album Men Asleep – en kunstnerbog af João Penalva

En soldat sover på en madras, en ung mand. Han ligger på siden, med den ene arm hen over den anden. Højre arm er ikke helt afslappet. Der er et anstrøg af spænding i panden, og om munden aner man et glimt af et smil. Måske drømmer han.

Lampedusa skriver i romanen *Leoparden* om en anden ung soldat, som fyrsten finder i sin have. Han er død, fluerne summer omkring hans mund. Han virker forbavset. Det var ikke sådan, det skulle gå. Fyrsten bliver forstemt – sammen med den unge soldat træder

krig, død og forfald ind i fyrstens og romanens verden.

Den unge mand på madrassen er sandsynligvis også død, nu. Fotografiet er gammelt.

Den franske psykoanalytiker Jacques Lacan beskriver blikket som begærligt, *the avid gaze*. Vi ser og ser og ser og synes aldrig at få nok. I evolutionssammenhæng udvikledes evnen til at se som et redskab i rovdirens arsenal af færdigheder.

Ifølge Lacan forsøger kunstneren at tæmme beskuers blik i et ›dompte-

João Penalva | [Album Men Asleep](#) | 2018
| Bog på 38 sider – 19 opslag med 49 fotografier på brunt papir, i sort kartonomslag sammenholdt af bordeaux rød silkesnor, i brun kartonæske | Papir: Keaycolour Original Seal Tobacco 300g og Keaycolour Original China White 300g. Kartonomslag: Keaycolour Original Jet Black, uncoated, 450g. Æske: Keaycolour Original Seal Tobacco, uncoated, 300g | Format: 17 × 21 × 1,5 cm | Tryk: Guide Artes Gráficas, Portugal | Oplag: 400 nummererede, signerede og daterede eksemplarer + 20 AP.

regard», en tæmning af blikket. Kunstneren tilbyder beskueren ro, fordybelse. Kunstneren holder et billede op, for at beskytte sig selv.

I begyndelsen synes João Penalva at gøre det modsatte i *Album Men Asleep*. Han tilbyder os noget, der kan opfattes som et voyeuristisk blik.

Penalva har indsamlet fotografier af sovende mænd over en længere periode.

Han finder dem enkeltvis i henlagte fotoalbums på loppemarkeder og lignende.

Langt de fleste af billederne i *Album Men Asleep* stammer fra amerikanske samlinger.

Man kan anvende Roland Barthes' begreber *studium* og *punctum* på disse fotografier – der er rigeligt med detaljer til et studium, det vil sige detaljer, der fortæller os om et samfund, en kultur, en situation. En eller anden har givet en sovende mand en trekantet papirhat på. En anden mand krammer et sovedyr ind til sig som et lille barn.

Man kan gøre alt muligt med sovende mænd. De er forsvarsløse. De indbyder til magt og vold. Men også til ømhed. Under alle omstændigheder har beskueren et illusorisk overtag.

Retter Penalva i virkeligheden blikket mod os, beskuerne? Er det os, der bliver set, og gennemskuet, af kunstneren? Bliver vi så at sige taget på sengen ved opdagelsen af vores eget begær?

João Penalva har siden begyndelsen af 1990'erne interesseret sig for det komplicerede samspil mellem tekst og billede eller, for at være mere præcis, for fortællingens, fabuleringens udtryk. Han sammensætter ofte fundne billeder til en kringlet historie eller giver en film dens eget tempo, plads og dens helt usandsynlige fortælling. Han leder efter – og finder – bizarre historier, besynderlige sammentræf. De labyrintiske gange leder ofte ind i sminkerum og bag om scenen, ind i kostumelagre eller glemte arkiver, virkelige eller fiktive. Han er også en samler, af fotografier, af ting, af fænomener, der venter på en sammenhæng.

Penalva er opmærksom på den mindste ændring af toneleje. Det mærkes i omhyggeligheden i materialevalget i alle hans publikationer og trykte værker. Det mærkes, når han scenograferer sine udstillinger. Materialet er uhyre vigtigt. Uden præcision falder fortællingen til jorden. Således beskriver *Wallenda*

(1997-98), hans værk om en linedansers fald, også vilkårene for hans kunst, måske kunstens vilkår i almindelighed. I *Wallenda* ser vi det gryede klip fra den tragiske ulykke, hvor Karl Wallenda styrter til jorden, samtidig med at vi hører kunstneren fløjte Igor Stravinskys *Forårsoffer*, eller *Sacre du Printemps*, fra ende til anden. På væggen kan vi læse historien om verdens bedste linedanser. Præcisionen i Penalvas rene fløjtetoner, det fantastiske og absurde i selve påfundet med at lære

João Penalva | Stills from *The Great Wallenda*, 12 May, 1979, San Juan, Puerto Rico, Colour, silent, 16", looped, from *Wallenda* (Pocket Version) | 1998 | Courtesy the artist and Simon Lee Gallery, London and Hong Kong

Sacre du Printemps udenad, transponeringen mellem forskellige genrer, ja selve forestillingen om, at cirkusartisten og billedkunstneren har meget til fælles, er typisk for Penalva.

Der er endnu et aspekt, der bør fremhæves i Penalvas kunst: hans sans for humor. Vi bemærker den i *Album Men Asleep*, ligesom den er til stede i næsten alle de værker, han har skabt. Nogle gange er den subtil som et nålestik, andre gange mere grovkornet. Den er der som et tegn på Penalvas fuldstændige mangel på sentimentalitet. Det er, som om han er nået frem til noget væsentligt om livet, og om døden. Karl Wallenda hævdede, at det eneste tidspunkt, han følte sig virkelig levende, var, når han gik på line.

I slutningen af *Leoparden* ligger den alderstegne fyrste på en balkon med udsigt over Palermobugten. Han mærker, hvordan døden har påbegyndt sit værk i hans krop, og hvorledes den flytter større og større stykker af den over til *den anden side*, hvor fyrsten håber at genopstå i en eller anden form – mindre eksakt men mere tolerant.

I sidste ende minder Penalvas samling af sovende mænd os om, at vi stadig lever. På den måde fuldfører han kunstens ældgamle opgave: *vita brevis, ars longa*.

Gertrud Sandqvist

Kære medlemmer

Det er med stor fornøjelse at Den Danske Radeerforening sender jer et nyt værk af den portugisiske kunstner João Penalva (f. 1949 i Lissabon), der har udført en kunstnerbog med titlen *Album Men Asleep* til foreningens medlemmer.

João Penalva bor og arbejder i London. Han har et omfattende antal udstillinger bag sig, bl.a. på Tate Modern, London og Irish Museum of Modern Art, Dublin i 2014, Museu Serralves, Porto i 2013, KIASMA Museum of Contemporary Art, Helsinki i 2003 og Museum of Contem-

porary Art, Taipei, Taiwan i 2002. Han repræsenterede Portugal på Venedigbiennalen i 2001 og São Paulo biennalen i 1996. Aktuelt udstiller han på Mudam museet i Luxembourg frem til medio september. João Penalva er repræsenteret i en række offentlige og private samlinger rundt om i verden.

Vi håber I bliver glade for værket, som I kan læse mere om her i *Medlemsnyt*.

Forrige udgivelse

Vi er glade for at kunne fortælle at foreningens forrige *medlemsudsendelse* med Jean Marc Routhier, som I modtog i begyndelsen af december, blev rigtigt godt modtaget af medlemskredsen.

Flere medlemmer benyttede sig af det sideløbende tilbud om erhvervelse af resteksemplarer af de tidligere medlemsudsendelser med Kehnet Nielsen, Knud Odde, Erik A. Frandsen, Peter Land og Lise Harlev. Det glæder vi os også over, fordi indtægterne herfra er med til at financiere produktions- og udsendesomkostninger i forbindelse med nye *medlemsudsendelser*.

Nye medlemstilbud

Siden sidste udsendelse har vi optaget flere nye medlemmer via foreningens venteliste. Vi benytter lejligheden til her at gøre nye medlemmer opmærksom på, at det er muligt at erhverve resteksemplarer af tidligere udgivelser. Tilbudet gælder naturligvis også øvrige medlemmer.

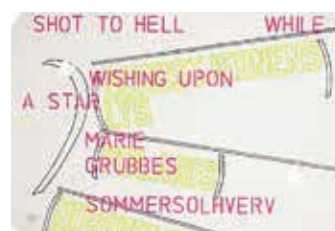
Det drejer sig om farveraderinger af Albert Oehlen, der i april afsluttede sin meget roste udstilling, sammen med Julian Schnabel, hos Max Hetzler i Berlin, og af Günther Förg, der i årene efter sin død for fem år siden kun er blevet et endnu mere hot navn. Der er også enkelte eksemplarer tilbage af udgivelsen med Danh Vo, der i april åbnede sin meget omtalte retrospektive udstilling *Take My Breath Away* på Guggenheim, New York og af litografiet af Superflex, der i samme måned afsluttede deres store udstilling *One Two Three Swing!* i Turbinehallen, Tate Modern, London. Endvidere er der eksemplarer tilbage af et dobbelt C-print

af Nanna Debois Buhl, der bidrager med et nyt værk på Louisianas udstilling om *Månen* der åbner til september. Endelig er der, i forbindelse med en nylig flytning af foreningens arkiv, dukket et antal eksemplarer op af et stort silketryk i 3 farver som Lawrence Weiner udførte til foreningen i 1991. Alle værker er signeret af kunstnerne.

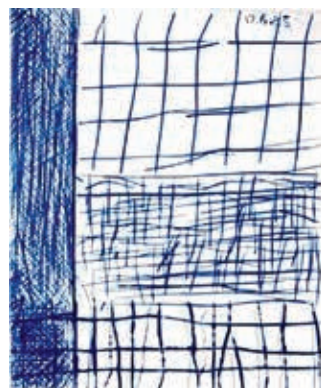
Med undtagelse af Weiner, Förg og Oehlen, kan I læse mere om Vo, Superflex og Debois Buhl og deres værker på www.dendanskeradeerforening.dk/medlemsnyt.

Bestilling

Medlemmer kan bestille de anførte medlemsudsendelser hos foreningens kasserer Christian Foghmar, Falkevej 1, st., 2400 København NV. Tlf. 41 40 39 29. E-mail: mail@dendanskeradeerforening.dk

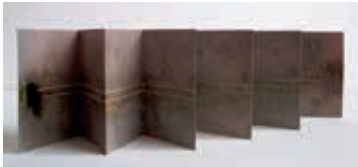
467 | Lawrence Weiner | Nordstjernens lys polaris | 1991 | Silketryk i 3 farver | 40 x 60 cm | Oplag: 500 | 3.500 kr.

487 | Günther Förg | Uden titel | 1995 | Farveradering | 24,7 x 20 cm | Oplag: 50 | 2.400 kr.

495 | Albert Oehlen | **Uden titel** | 1998 | Farveradering | 54 × 42 cm | Oplag: 25 | 3.500 kr.

516 | Danh Vo | **16.06.74 Postkort fra An Thói** | 2009 | Farveoffsettryk med poststemplet originalt frimærke | 10 × 100 cm | Oplag: 400 | 2.500 kr.

527 | Superflex | **Dyt hvis du er dansker** | 2013 | Litografi | 42 × 59,4 cm | Oplag: 400 | 2.500 kr.

534 | Nanna Debois Buhl | **Viewing Area / Memory Motel** | 2014 | To C-Print på halvmat Fuji papir | Hver 25,3 × 38 cm | Oplag: 400 | 1.200 kr.

Bestillinger noteres i den rækkefølge de modtages og fremsendes når betaling er modtaget (ekspeditionsgebyr kr. 75).

Yderligere oplysninger om de tilbudte medlemsudsendelser, før eventuelt køb, kan fås ved henvendelse til foreningens formand Niels Starck, Nyvej 12A, 4.tv., 1851 Frederiksberg C. Tlf. 21 79 33 26. E-mail: nielsstarck@gmail.com

Den Danske Radeerforening

Foreningens formål er at udbrede kendskabet til og interessen for grafisk billedkunst samt de tilgrænsende billedkunstformer. Dette søges først og fremmest opnået ved udgivelsen af værker af væsentlige nutidskunstnere, fortrinsvis på et tidligt tidspunkt i deres karriere, hvor vi med udgivelsen kan være med til at præsentere kunstneren for et større publikum. Hver udgivelse ledsages af bladet *Medlemsnyt*, hvori vi informerer om udgivelserne, kunstnerne bagved og om foreningens virke i øvrigt. Foreningen arrangerer – ved særlige lejligheder – udstillinger med egne udgivelser.

Foreningens ledelse

Foreningen ledes af en ulønnet bestyrelse på 7 medlemmer som er: Kristina Ask, billedkunstner; Henriette Bretton-Meyer, kunsthistoriker; Christian Foghmar, cand.mag.; Birgitte Anderberg, kunsthistoriker; Ane Mette Ruge, billedkunstner; Andreas Albrechtsen, billedkunstner og Niels Starck, arkitekt (formand).

Medlemsskab

Et medlemskab koster 600 kr. årligt. For dette beløb modtager man som medlem to årlige udgivelser som fremsendes portofrit, henholdsvis i sidst i maj og november måned, sammen med foreningens blad *Medlemsnyt*. Bladet indeholder omtaler af de aktuelle udgivelser og, i de fleste tilfælde, tilbud om erhvervelse af evt. resteksemplarer af foreningens tidligere *udsendelser* eller *særudgivelser*.

Medlemsudsendelser trykkes i et oplag på 400, der således udgør det maximale antal medlemmer i foreningen. Der optages for tiden ikke nye medlemmer,

men det er muligt at blive skrevet op på ventelisten. Henvendelse herom, om kontingentbetaling og om evt. manglende modtagelse af en udsendelse eller lign., sker til foreningens kasserer Christian Foghmar, Falkevej 1, st., 2400 København NV. Tlf. 41 40 39 29. E-mail: mail@dendanskeradeerforening.dk eller eventuelt til formanden: Niels Starck, Nyvej 12A, 4.tv., 1853 Frederiksberg C. Tlf. 21 79 33 26. E-mail: nielsstarck@gmail.com

Adresseændring

Husk at meddele adresseændring ved flytning !

Manglende meddelelse kan medføre at vi mister kontakten og således må lade jeres medlemskab overgå til et nyt medlem fra ventelisten.

www.dendanskeradeerforening.dk

Vi henleder opmærksomheden på foreningens hjemmeside, hvor medlemmer – og andre interesserede – kan finde oplysninger om foreningen og dens virke. Her ses også afbildninger og omtale af et stort antal af de tidligere udgivne grafiske- og fotografiske værker, originale papirarbejder og bøger mv.

Her findes også oplysninger om Arthur Køpckes Mindefond, som er stiftet af foreningen i 1982 med det primære formål at yde støtte til progressive danske og udenlandske kunstnere. Fonden har senest uddelt en legatportion til den svenske kunstner Karl Holmquist. Tidligere legatmodtagere er Lawrence Weiner, Lars von Trier, Albert Mertz, Martin Kippenberger, Kirsten Dehlholm, Hanne Darboven, Henrik Olesen m.fl.

Foreningen har også en facebook- og Instagram-side som vi benytter til at poste foto af udgivelser og deres tilblivelse eller lign. Det er muligt at benytte disse sider til at kommunikere med foreningen – f.eks. om foreningens udgivelser – hvilket I er meget velkomne til.